

Kořen

Přeměny kořene

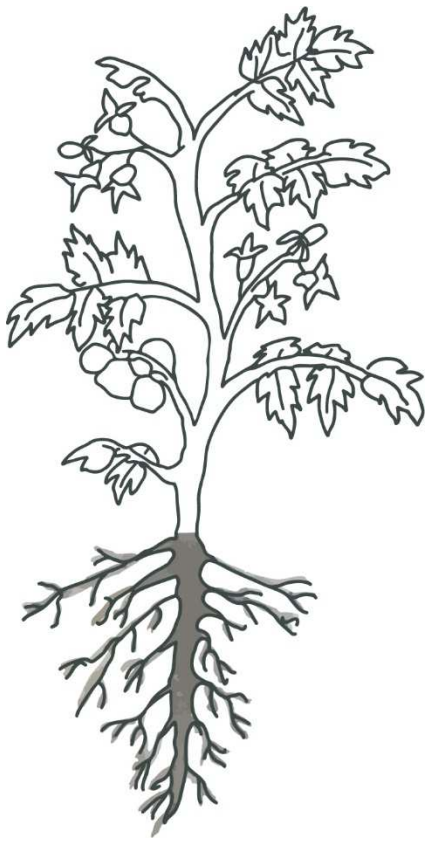
Část rostliny, která obvykle roste pod zemí, se nazývá **kořen**.

Kořen vstřebává vodu a živiny (například draslík, fosfor, dusík), které se nachází v půdě.

Kořen také upevňuje rostlinu v půdě.

Pomocí kořenů se mohou některé rostliny i rozmnožovat a často je kořen i zásobárnou látek.

Nikdy nenese listy.

2

4

Někdy rostlinný orgán změní tvar a přizpůsobí se k výkonu jiných funkcí. Tuto přeměnu nazýváme **metamorfóza**.

Rozlišujeme dva typy metamorfovaných orgánů:
- **analogické orgány** – mají různý původ (například stonek, list), ale mají stejný nebo podobný tvar, protože vykonávají stejnou nebo podobnou funkci (například trny – stonkové, listové nebo pokožkové)
- **homologické orgány** – mají stejný původ, avšak vykonáváním jiné funkce nabyly různou vnitřní stavbu i různý vnější tvar, čímž se přizpůsobily k výkonu funkce (například metamorfózy stonku – oddenek, hlíza, cibule, šlahoun, úponek).

5

Montessori definiční materiál

Kořen - Přeměny kořene

Zpracovala: Mgr. Martina Gymerská

Ilustrovala: Mária Veselovská

Přeložila: Mgr. Jarmila Zatloukalová

Odborní garanti:

SK: Mgr. Ľubica Maďarová, Mgr. Kateřina Rezková

CZ: Mgr. Zuzana Kostřicová, Mgr. Barbora Bräuerová

Vydali:

Občanské sdružení PERSONA, Vrančovičova 29, Bratislava,

<http://ozpersona.sk/>

Základní škola ZaHRAda, Riegrova 312, 666 01 Tišnov,

<https://skolazahrada.cz/>

Výhradní zodpovědnost za obsah této publikace nesou autoři a nedá se ztotožnit s oficiálním stanoviskem Evropské Unie.

BEZPLATNÁ PUBLIKACE

Více inspirací a materiálů naleznete na:

<http://www.montessoripedia.org/>

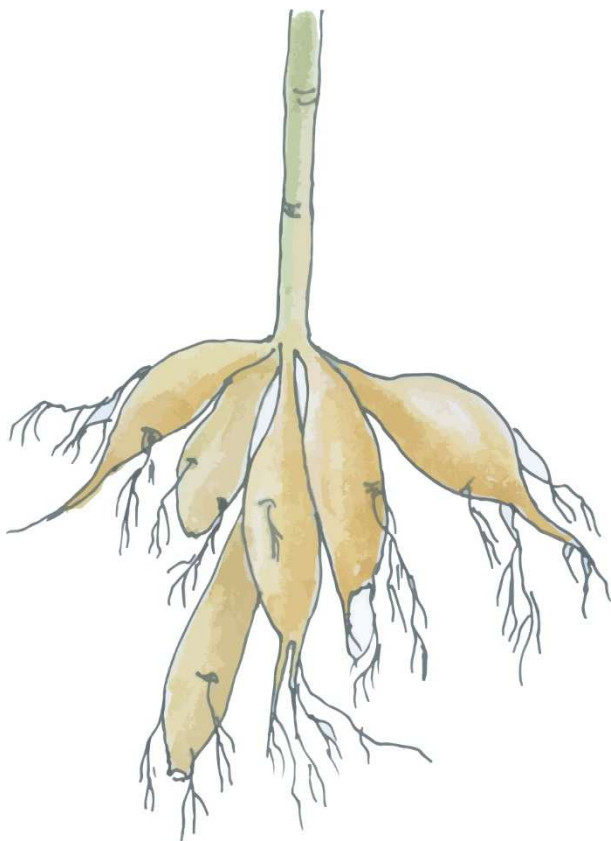
Kořeny, které ztloustly a převzaly zásobní funkci, nazýváme **kořenové hlízy**.

Ztloustnutí může nastat v různých částech kořenu.

Plní také prezimovací a rozmnožovací funkci.

Můžeme je najít u jednoděložných i dvouděložných rostlin.

Například jiřina, batáty, orsej.

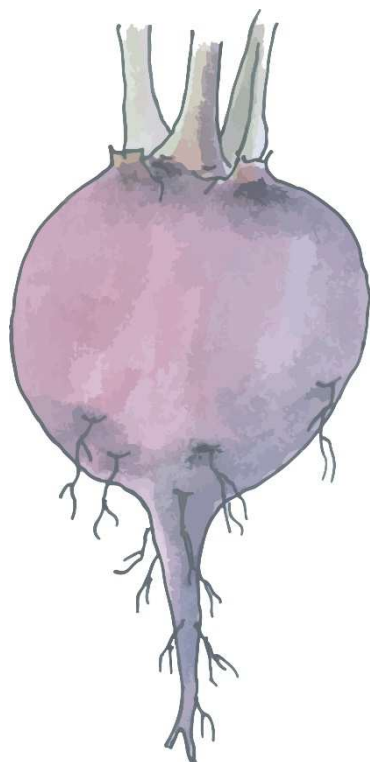
6

Přídavný vzdušný kořen bez vyživovací funkce, který slouží stonku na přichycení, se nazývá **úponkový** nebo **příčepivý kořen**.

Příčepivé kořeny jsou krátké, početné, rostou horizontálně a vylučují sliz, který rozpouští a leptá povrch objektů, na který se kořeny přichytí.

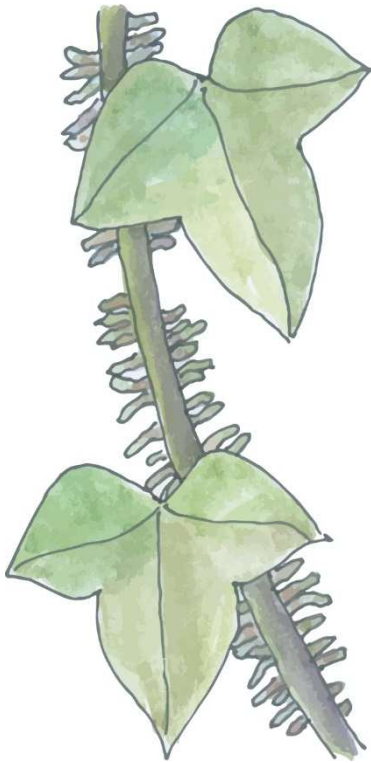
Někdy se nazývají i kořenové úponky.

Například břečťan.

8

Pokud se na tvorbě kořenné hlízy účastní i část stonku, nazýváme ji **bulva**.

16

9

Tento typ přeměny kořene najdeme pouze u dvouděložných rostlin.

Například řepa, celer, ředkvička.

Kořen, který vzniká často na neobvyklém místě a zastává nějakou významnou funkci, se nazývá **přídavný (adventivní) kořen**.

14

11

Může se vytvořit na stonku nebo listech, často po poškození rostliny.

Například kukuřice.

10

Přídavný kořen, který vyrůstá z libovolného místa nadzemního stonku a umožňuje příjem vzdušné vlhkosti, nazýváme **vzdušný kořen**.

Pokud vzdušné kořeny obsahují chloroplasty, plní i vyživovací funkci (probíhá v nich fotosyntéza).

Vzdušné kořeny vytváří tropické a subtropické rostliny.

Například pokojová rostlina monstera nebo některé orchideje.

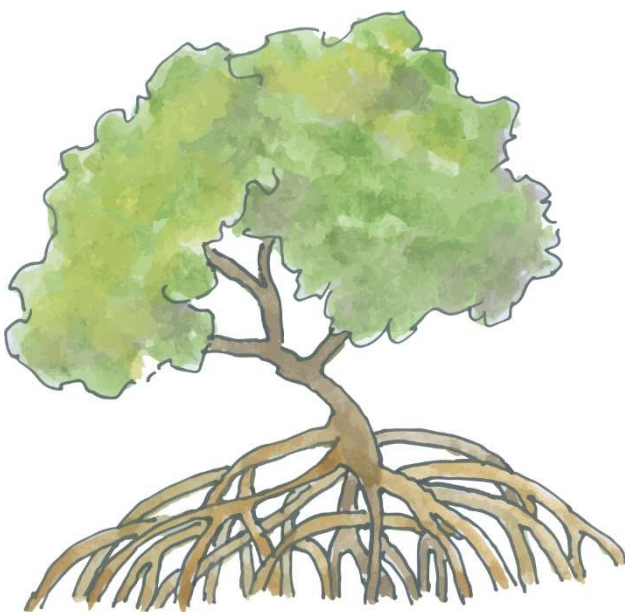
15

Přídavný kořen, který se vyvine na dolním konci stonku a roste dolů do země, nazýváme **opěrný** nebo **chůdovitý kořen**.

Má opornou funkci, ukotvuje rostlinu v půdě.

Chůdovité kořeny vytváří rostliny rostoucí na sypkých a bahnitých půdách.

Například kukuřice, mangrovník nebo některé palmy.

12

13